

ДОКЛАД

за резултатите от проведения през 2024 година мониторинг на ГВКС в държавните горски територии на територията на ТП ДЛС „Росица“ Севлиево

За 2024г. е извършен мониторинг на ГВКС от ВКС 1-6

През 2024 год. няма изключване на площи в стопанството и към 31.12.2024 г. общата площ на горските територии в обхвата на дейност на ДЛС – Росица е в размер на 36 457 ха. разпределена по вид собственост, както следва:

- Държавна собственост: 21 550 ха;
- Собственост на физически лица и юридически лица: 11 485 ха;
- Общинска собственост: 3 422 ха.

Настоящият доклад е изготвен на база попълнените през 2023 година стандартни формуляри за мониторинг на ВКС 1.2 – растения, ВКС 1.2 – животни, ВКС 1.3 – критична концентрация на видове и ВКС 3 – горски територии, представляващи редки, застрашени или изчезващи екосистеми на територията на стопанството.

Освен посочените по-горе, в ТП ДЛС „Росица“ е извършен мониторинг на разнообразие от видове..

ВКС 1.1 На територията на ТП ДЛС „Росица“ са определени шест обекта, попадащи в ВКС 1.1 – Защитени територии и защитени зони.

На територията на ДЛС Росица са определени 6- Защитени местности:

1. Защитена местност „Батошевски манастир“
2. Защитена местност „Лъгът“.
3. Защитена местност „Варените“ с обща залесена площ от 6,1 ха.
4. Защитена местност „Находище на хвойна в м. „Лъгът“ с обща площ от 0,8 ха.
5. Защитена местност „Дедерица“ с обща залесена площ от 199,3 ха.
6. Защитена местност „Лафтин“ с обща залесена площ 18,8 ха

Тези защитени територии са обявени в ЗЗТ и в тях се спазват съответните режими.

През 2024г. няма обявени нови зони по Натура 2000.

ВКС 1.2 – застрашени, изчезващи и ендемични видове

Растителни видове включени в Приложение 1А към Националното ръководство, установени на територията на ДЛС Росица

1. Обикновена кандилка / *Aquilegia nigricans* /

Установено е едно находище в отдел..... Находището е в площ от 4 м2 и плътност млади екземпляри 4 и фертилни 2 бр./ 4м2. Растението е в добро състояние. В този подотдел не е предвидено мероприятията и не е застрашен от антропогенна дейност.

2. Рилско подрумиче / *Anthemis sanctiioannis* /
През 2024 г. не е извършван мониторинг на вида.

3. Разклонена триния / *Trinia ramosissima* /

През 2024 г. не е извършван мониторинг на вида.

4. Родопски силивряк /Haberlea rhodopensis /

През 2024 г. не е извършен мониторинг на вида.

5. Елвизиево кокиче /Galantus elwesii/

През 2024 г. не е извършен мониторинг на вида.

6. Снежно кокиче /Galantus nivali L./

През 2024г. няма установено находище на вида от служителите на стопанството.

7. Лудо биле /Atropa bella-donna /

На територията на ТП ДЛС „Росица“ Севлиево са попълнени два формуляра в различни подотдели. Състоянието на вида е добро с устойчива плътност на популацията от 10 – 14 м2. Общия брой на растенията е 7 млади екземпляри – 24 бр. и фертилни – 38 бр.- Не се наблюдават следи от антропогенна дейност.

8. Сизон /Sison amomum /

През 2024 г. не е извършен мониторинг на вида.

9. Мека медуница / Pulmonaria mollis /

През 2024 г. не е извършен мониторинг на вида.

10. Храсталачна глушина / Viria dumetorum /

През 2024 год. е проведен мониторинг на 1 находище от вида с площ от 2 м2, 1 бр. млад екземпляр и 2 бр. фертилни. Популацията е в добро състояние и няма следа от антропогенна намеса и няма потенциална опасност от такава.

От видовете с потенциално разпространение в доклада за ГВКС са посочени следните растения :

11. Ашерсонов оман /Inula aschersoniana Janka /

Установено и наблюдавано едно находище и състоянието на вида е добро, а плътността на популацията е 3 бр/кв.м. млади екземпляри – 20 бр. и фертилни – 100бр. Няма следи от антропогенна дейност.

12. Трансилванско секирче / Lathyrus transsilvanicus /

През 2024 г. е установено едно находище от вида в отделс площ около 2м2; плътност 3бр/м2; в много добро състояние; без следи от антропогенна дейност.

13. Нейчев зановец / Chamaecytisus neicevii /

През 2024 год. са попълнени два формуляра за вида с обща площ от около 5 м2. Плътността е 1-3 бр. /м2. Растенията е в добро състояние, няма следа от антропогенна намеса и няма потенциална опасност от такава.

14. Есенен спиралник / *Spiranthes spiralis* (L.) Chevall/
През 2024 г. не е извършен мониторинг на вида.

15. Недоразвит ломородиум / *Limodorum* (L.) Schwarz /
През 2024 г. не е извършен мониторинг на вида.

ВКС 1.2 - застрашени, изчезващи и ендемични животински видове
Животински видове включени в Приложение 1Б към Националното ръководство, установени на територията на ДЛС Росица

За територията на стопанството в доклада за ГВКС са посочени 27 животински вида от Националното ръководство – Приложение 1Б, а именно :

1. Кафява мечка / *Ursus arctos* /
2. Видра / *Lutra lutra* /
3. Черен щъркел / *Ciconia nigra* /
4. Малък креслив орел / *Aquila pomarina* /
5. Гълъб хралупар / *Columba oenas* /
6. Скален орел / *Aquila chrysaetus* /
7. Уралска улулица / *Strix uralensis* /
8. Белогръб кълвач / *Deudrocopos leucotos* /
9. Горски бекас / *Scolopax rusticola* /
10. Южен белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos lilfordi* Sharpe & Dresser)
11. Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)
12. Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)
13. Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)
14. Смок мишкар (*Elaphe longissima longissima* Laurenti)
15. Черен кълвач (*Dryocopus martius* L.)
16. Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*)
17. Голям ястреб (*Accipiter gentilis*)
18. Бухал (*Bubo bubo* L.)
19. Жълтокоремна бумка/*Bombina variegata*/
20. Червенкоремна бумка /*Bombina bombina*/
21. Балкански тритон/*Triturus ivanbureschi*/
22. Голям дъбов сечко /*Cerambyx cerdo*/
23. Алпийска розалия /*Rosalia alpina*/
24. Голям буков сечко /*Morimus asper funereus* /
25. Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia quadripunctaria*)
26. *Dioszeghyana schmidtii* Сем. Noctuidae (Нощенки)
27. Еленов рогащ (*Lucanus cervus*) Сем. Lucanidae -(Рогачи)

През 2024 год. е извършен мониторинг на 10 вида :

1. Видра / *Lutra lutra* /

През 2023 год. Има 2 попълнени формуляра за наблюдение на този вид. Тъй като видрата е активна обикновено през нощта е трудно да бъде наблюдавана. Следите, които оставя през зимата върху снега са лесно разпознаваеми и общото впечатление на колегите е, че в района на стопанството популацията е стабилна и с достатъчен брой. Скритият и начин на живот я прави трудноуязвима от човека, въпреки, че риболовците я считат за унищожител на рибните запаси и най вероятно я преследват. Видени са следи в подотдели

2. Кафява мечка / *Ursus arctos* /

За наблюдение на мечка има изготвени само 3 формуляра. Причината е не в това, че числеността и е малка, а точно обратното. Запасът на кафявата мечка в района на стопанството, според нас, е много по – голям от допустимия и срещите с този вид са почти ежедневие. За това и колегите избягват да попълват формуляри за всеки отделен случай. Считаме, че големият запас не е в полза на мечките, тъй като това ги принуждава да си търсят нови територии в близост до населените места и там стават жертва на браконьерите. Забелязан индивид в отдели От чутиите през ловния сезон разкази на ловци става ясна, че популацията на мечката е голяма и слиза все по-ниско. Има подаден сигнал от местното население за щети по кошери нанесени от вида. За присъствието на Кафявата мечка се съди и от оставените то нея следи.

3. Южен белогръб кълвач / *Deudrocopos leucotos* /

През 2024г. е попълнен един формуляри за вида. Забелязан и в отдел, в спокойно състояние. Птицата е трудно-различима от далеко разстояние.

4. Гълъб хралупар / *Columba oenas* /

През 2024 год. са попълнени 2 формуляра за наблюдение на този вид. Природните условия в района на стопанството създават предпоставка за наличието на достатъчна по численост популация от този вид гълъб. Причината за малкия брой констатирани наблюдения може би се дължи на нашата неопитност в определянето на вида и различаването му от гривека. Освен това за точното определяне е необходим подходящ бинокъл, тъй като с невъоръжено око трудно може да се наблюдава от близо. Забелязани са птици в полет в подотдели:

5. Черен щъркел / *Ciconia nigra* /

Изготвени са 1 бр. формуля за неговото наблюдение и то в обичайните райони, където е бил наблюдаван и през предните години – отдели..... Това означава, че този вид трайно присъства в района. Според нас потенциална опасност за него не съществува, тъй като човекът по принцип има положително отношение към щъркелите, още повече към този рядко срещан вид. През годината екземпляри от вида са забелязани по крайбрежието на яз. Ал. Стамболийски. От разговори с жители и рибари може да се каже, че тези констатации не са изключения и видът може да се види в посочените райони.

6. Горски бекас / *Scolopax rusticola* /

През 2024 г. не са попълвани формуляри за вида, въпреки че по време на маркиране са се виждали представители от вида.

7. Черен кълвач / *Dryocopus martius* /

Прелитащ индивид е наблюдаван в подотдел Не са открити гнездови находища, но районите, в които са наблюдавани птиците се характеризират с белезите на гори във фаза на старост.

8. Шипобедрена костенурка / *Testudo graeca* /

Мониторинг е направен в отдели: Наблюдавани са екземпляри в спокойно състояние.

9. Червенокоремна бумка / *Bombina bombina* /

Изготвен е един формуляр за нейното наблюдение в подотдел Индивида е бил в добро състояние.

10. Шипоопашата костенурка / *Testudo hermanni* /
За вида не са попълнени формуляри

11. Уралска улулица / *Strix uralensis* /

През 2024г. не е попълнен формуляр за мониторинг за вида.

12. Голям буков сечко / *Mogomus funereus* /

Среща се в букови зрели гори, като се среща доста често, но за вида не са попълвани формуляри.

13. Алпийска розалия / *Rosalia alpina* /

Среща се повсеместно във високите части на стопанството. През 2024 г. не са попълвани формуляри за вида.

14. Малък креслив орел / *Aquila pomarina* /

Не е извършван мониторинг за вида. В полет е трудно различим.

15. Голям дъбов сечко / *Cerambyx cerdo* /

Не е изготвен формуляр за наблюдение на вида.

16. Бухал / *Bubo bubo* /

Не е изготвен формуляр за наблюдение на вида.

17. Балкански тритон / *Triturus ivanbureschi* /

Не е изготвен формуляр за наблюдение на вида.

18. Четириточкова меч пеперуда (*Euplagia quadripunctaria*)

Изготвен е един формуляр за наблюдение на вида.

ВКС – 1.3 – критични концентрации на видове
За района на ДЛС „Росица”, като такива са определени сватбовищата на благородния елен, тъй като временно / през брачния период / там се съсредоточава голям брой от този вид. За извършените наблюдения са изготвени 6 бр. формуляра.

По отношение на сватбовищата се забелязва известна динамика в резултат от промените, които настъпват в гората с течение на времето. По – старите сватбовища променят вида си и благородният елен ги изоставя за сметка на нови.

Предвидената и провеждана възобновителна „ групово – постепенна „ сеч благоприятства за създаването на подходящи условия за нови сватбовища. Ежегодните наблюдения, които извършваме през брачния период и извън него показват, че горскостопанските дейности не влияят неблагоприятно на неговото развитие. Напротив, забелязва се, че точно където се извеждат сечите, особено възобновителните, гъстотата на дивеча е най – голяма. Особено що се касае за благородния елен. Превръщането на буковите гори в разновъзрастни, чрез тези лесовъдски системи, подобряват местообитанията и създават предпоставка за устойчиво развитие на популацията на благороден елен. Популацията е стабилна. Основни неприятели са браконьерството и едрите хищници.

ВКС 2. Екосистеми и мозайки от екосистеми на ниво ландшафт

Служителите в стопанството са запознати с отделите, които попадат в тази категория и следят при попълване на съответните документи.

ВКС – 3 – Екосистеми и местообитания

За ДЛС „Росица” са идентифицирани такива екосистеми. Допълнително са определени територии за създаване на гори във фаза на старост.

1. G1.213 Нелонгозни, крайречни съобщества на *Alnus glutinosa* и *Alnus incana* в горните и средни течения

За тези екосистеми не е извършен мониторинг през 2024г. Те се намират по поречието на реките и могат да бъдат наблюдавани ежедневно от лесовъдите на стопанството. В тях не се провеждат мероприятия, не са установени вреди от антропогенна дейност, както и влошаване на санитарното им състояние от биотични и абиотични фактори.

2. G1.131 Southern / *Alnus glutinosa* / galleries

Чисти или смесени съобщества на черната елша покрай реките с характер на „галерии“. На места галериите са прекъснати от блатна тревна растителност. Характерни растителни видове: черна елша, бяла върба, трошлива върба.

На територията на стопанството е направен мониторинг в отдел 10026 ф1, където се наблюдават единични изсъхнали дървета и клони.

3. G1.63 Мезофитни гори с преобладание на бук, разположени на неутрални или близки до неутралните почви / medio – European neutrophile (*Fagus*)

На територията на стопанството е направен мониторинг в 5 отдела, където не се наблюдават антропогенни въздействия. Насажденията са в добро здравословно състояние има единични сухи дървета, както и повредени от абиотични фактори, възобновителния потенциал при повечето насаждения е много добър особено в местата с възникнали малки природни нарушения.

Общата площ на тези гори за ДГТ на ДЛС „Росица” е над 7 хил.ха, което показва, че те са преобладаващи и почти всички букови гори влизат в тази категория. От изготвените 6 бр. формуляри за мониторинга на тези екосистеми, както и от другите документи, съдържащи се в досиетата на обектите, където са провеждани или се

провеждат горскостопански мероприятия е видно, че те се намират в добро състояние. Прилаганите лесовъдски системи осигуряват тяхното структурно и възрастово разнообразие. Последното е гаранция за тяхната устойчивост и развитие. Ходът на естественото възобновяване е нормален и в голяма част от насажденията количеството на жизнения подраст надвишава чувствително нормите.

При извеждането на отгледните и възобновителните сечи се оставят значителни брой дървета с хралухи и много стари такива с интересни форми, както и достатъчно количество мъртва дървесина – стояща и лежаща. В повечето случаи тези дървета се отбелязват с траен знак при маркирането на насажденията. Отделно в документите за досието изрично се упоменава, защо са отбелязани и се обръща внимание за тяхното опазване при провеждането на сечта и извоза.

4. G1.61 Гори с преобладание на бук, разположен на бедни кисели и влажни почви. Местообитанието включва ацидофилни широколистни и смесени широколистни – иглолистни гори с основен едификатор обикновен бук.

Мониторинг през 2024г. не правен. Не се наблюдават сукцесионни и дегеративни процеси като цяло. Реални заплахи за сега няма.

5. G1.7C4 Гори с ясно изразено доминиране на сребролистна липа. Thermophilous (Tilia) woods.

Мониторинг през 2024г. не правен. Здравословното състояние на насажденията е добро. Не се наблюдават природни нарушения, както и от човешка намеса.

6. G1.A4 Ravine and slope woodland. Смесени широколистни гори разположени на стръмни и урвести места. Мониторинг през 2024г. не правен. Здравословното състояние на насажденията е добро. Не се наблюдават природни нарушения, както и от човешка намеса.

7. Гори във фаза на старост / Old growth forests /

Мониторинг на гори от групата на гори във фаза на старост е извършена в 7 насаждения. Това са естествени насаждения с възраст над 100г. притежаващи типичните характеристики на този тип гори – големи живи дървета, дървета с изсъхнали, деформирани или счупени върхове, дървета с хралупи и паднали големи мъртви дървета. В тези гори не е извършвана стопанска дейност в последните години и антропогенната намеса е сведена до минимум и в бъдеще не се предвиждат стопански мероприятия.

За здравословното състояние на насаждения попадащи в горепосочените местообитания се съди по това, че няма подадени сигнални листи на територията на стопанството.

➤ Мониторинг на ВКС 4 Горски територии, които изпълняват важни природни функции в критични ситуации (напр. водозадържащи и водоохранни функции, контрол на ерозията).

Тези видове гори са много важни за предотвратяване на бедствия и критични ситуации. При мониторинга се обръща особено внимание на горите с водозадържащи и водоохранни функции. Стремим се да не допускаме отрицателно въздействие.

➤ Мониторинг на ВКС 5 Горски територии, фундаментални за задоволяване на основните потребности на местните общности (поминък, здраве).

ТП „ДЛС Росица“ ежегодно работи за задоволяване на местното население с дърва за огрев. Всяка година се дава информация на кметовете на населените места за възможностите за задоволяване на нуждите на населението с дърва за огрев от държавните горски територии. Изготвят списъци кметовете и се доставят до домакинствата под контрола на горските служители.

➤ Мониторинг на ВКС 6 Горски територии, критични за традиционната културна идентичност на местните общности.
На територията на ТП ДЛС Росица има места с културно, екологично, икономическо и религиозно значение. Не извършваме дърводобивни дейности в близост до тези места. Извършва се периодичен мониторинг с цел предотвратяване на негативните въздействия на тези гори.

В заключение считам, че ГВКС и конкретно тия от ВКС – 1.2, ВКС – 1.3 и ВКС 3 продължават и през 2024 год. да се стопанисват съгласно приципите за устойчиво стопанисване, поети от стопанството във връзка с горската сертификация.

Изготвил:
/ инж. Яни

дл. 4
от
регн.
ЕС/2016/679